

YTTRANDE

Carin Peters
Carin.Peters@skane.se

Datum 2022-02-03
Ärendenummer 2021-POL000594

1 (3)

Yttrande. Remiss av betänkandet Åtgärder i gränsnära områden SOU 2021:92

Region Skåne tackar för möjligheten att, som enda region, svara på betänkandet av utredningen om effektivare polisiära åtgärder i gränsnära områden och vill anföra följande:

Utredningens uppdrag har varit att överväga om främst Polismyndigheten har tillgång till tillräckligt effektiva verktyg i gränsnära områden och, om så inte bedöms vara fallet, föreslå förändringar av regelsystemet. Syftet har varit att säkerställa svenska myndigheters förmåga att kontrollera utlänningars vistelserätt och bekämpa brott i gränsnära områden, något som ytterst kan ha betydelse för det framtida behovet av att ha en tillfälligt återinförd gränskontroll vid de inre gränserna, dvs. vid gränsen mellan Sverige och andra Schengenländer.

Sverige har sedan november 2015 haft en tillfälligt återinförd gränskontroll vid de inre gränserna.

Gränsöverskridande brottslighet är ett allvarligt problem som inte bara bidrar till ökad vålds-, narkotika- och tillgreppsbrottslighet inne i landet, utan också belastar samhället på andra sätt, t.ex. genom systematiskt missbruk av välfärdssystemet. Utredningens bedömning är att det nu finns starka skäl att i Sverige ge främst Polismyndigheten särskilda befogenheter i gränsnära områden, för att möjliggöra ett intensifierat arbete där och på så sätt förbättra möjligheterna att bekämpa gränsöverskridande brottslighet och kontrollera personers vistelserätt.

Region Skåne delar utredningens bedömning och anser att det är bra att Polismyndigheten och andra myndigheter ges de befogenheter som krävs för att genomföra en effektiv gränsövervakning genom att exempelvis använda modern teknik och digitalisering.

Region Skåne har därför inga synpunkter på själva lagförslagen på de områden som utredningen föreslår. Region Skåne besitter inte specialistkunskap inom dessa områden.

Region Skåne vill däremot understryka att det sedan 1954 har funnits en passunion mellan de nordiska länderna som värnats och som varit mycket positiv för den nordiska integrationen. Men i samband med flyktingkrisen 2015 sattes den nordiska passunionen, liksom Schengensamarbetet, på prov. Det stora antalet asylsökande gjorde att Danmark, Norge och Sverige under slutet av 2015 och början av 2016 införde tillfälliga gränskontroller. Sverige införde även ett transportöransvar för buss-, tåg- och båtresor från Danmark till Sverige med syfte att hindra asylsökande utan giltiga resehandlingar från att nå svenskt territorium. Rätten att söka asyl utan en giltig resehandling var oförändrad, men möjligheten för asylsökande att ta sig till Sverige för att kunna nyttja denna rättighet försvårades. Det svenska transportöransvaret upphörde i maj 2017, medan gränskontrollerna fortsatte.

Därför är det viktigt att betona betydelsen av den funktionella arbetsmarknadsregion som Öresundsregionen utgör. Människor som i sin vardag rör sig över riksgränsen inte ska behöva visa pass eller annan identitetshandling, även om Region Skåne har förståelse för att identitetskontroller under vissa perioder, vid en särskild händelse eller särskilda omständigheter, kan behövas. Kontroller måste dock ske på ett sådant sätt att resor i området inte förlängs i onödan. Snabbhet och smidighet bör premieras i val av system och arbetssätt.

Det är också viktigt att den nya lagstiftningen ligger i linje med dess danska motsvarighet så att vi inte hamnar i en situation som hindrar arbetsintegration eller på andra sätt skapar problem för människor i vår region.

Varje dag pendlar ca 18 200 personer över riksgränsen mellan Sverige och Danmark till arbete, boende eller studier. Arbetsmarknaden och näringslivet i Öresundsregionen är tätt sammanflätade.

Vidare får stängda gränser mellan Sverige och Danmark stora konsekvenser inte bara för Skåne utan för hela södra Sverige eftersom det kraftigt begränsar tillgången till Köpenhamns flygplats Kastrup, förstahandsvalet för resenärer från hela södra Sverige. Också transittrafiken mellan Bornholm och det danska fastlandet påverkas i stor utsträckning när gränsen stängs.

Region Skåne är en del av Greater Copenhagen, en samarbetsorganisation för tillväxt och utveckling i Nordens största arbetsmarknadsregion med 4,4 miljoner invånare i Sydsverige och Östdanmark. En välintegrerad arbetsmarknad driver ekonomisk tillväxt i hela regionen. Beräkningar från 2019 visar, att en fullt integrerad arbetsmarknad över Öresund skulle generera en årlig ökning av BRP på upp emot 4 miljarder för svensk och dansk ekonomi sammantaget. En sådan ökning skulle samtidigt öka årliga skatteintäkter med upp till nästan 2 miljarder. I ljuset av detta är det tydligt också vilka ekonomiska konsekvenser stängda gränser får för vår region och vi arbetar intensivt och kontinuerligt med att minska de gränshinder som finns och kan uppkomma.

Region Skåne vill därför föreslå en tydligare struktur, inklusive gemensamma konsekvensanalyser, för dialog mellan Sverige och Danmark innan respektive land fattar beslut som rör begränsningar i möjligheterna att röra sig över nationsgränser.

Carl Johan Sonesson
Ordförande

Alf Jönsson
Regiondirektör